

Iz zajednice | 30/12/2022

Nik Jurišić: Ragbi je gospodski sport u kome nema huliganizma ni mržnje

👤 Piše: Tatjana Dragičević

Na ragbijaškom terenu i na tribinama uvijek krcatih stadiona nikad nećete vidjeti i doživjeti neugodu ili probleme zbog svoje rasne, vjerske, nacionalne, rodne ili bilo koje druge pripadnosti. To je nepisano pravilo broj jedan, kaže najbolji hrvatski ragbijaš svih vremena Nik Jurišić

© Foto: Slavko Midzor/PIXSELL

Nedodirljivi nogomet, zatim košarka, rukomet, vaterpolo, odbojka... to bi bila provizorna lista najpopularnijih momčadskih sportova na našem podneblju. U širim okvirima ona je nešto drugačija, a ako bismo sudili prvenstveno po rasprostranjenosti u globalnim okvirima, glasila bi: nogomet, kriket, košarka, bejzbol, ragbi, hokej (na travi i na ledu), odbojka, američki nogomet... Stavimo li na stranu osobne preferencije i historijske razloge zašto je na nekim meridijanima neki sport popularniji od drugog i u obzir uzmemo samo „mirotvorstvo“, „gospoštinu“, međusobno uvažavanje i izostanak bilo kakvih konflikata, onda je svjetski sport broj jedan – ragbi. Sport u kojem sportaši ne glumataju, ne simuliraju i ne varaju suce, publiku i protivnike, sport u kojem je najvažnije biti i ostati „gospodin“ u pravom smislu te riječi. Naoko grub i surov, u prenesenom je to smislu pravi „muški“ sport premda je posljednjih decenija vrlo popularan i u velikoj ekspanziji kod pripadnica „ljepšeg spola“. Zašto je to tako, zašto na ragbijaškim utakmicama nikad nema sukoba i nereda (igrale se one kod nas, u Velikoj Britaniji gdje je nastao ili na Novom Zelandu gdje je stekao status „religije“ poput nogometa u drugim dijelovima svijeta), zašto je sučeva riječ doslovno zakon? Zašto je u ragbiju prije svega i prije rezultata važan *fair-play*, zašto je u domovini ragbija skovana krilatica da je „nogomet sport kojeg igra gospoda, a gledaju huligani, dok ragbi gleda gospoda, a igraju huligani?“ Konstatacija je to koja je ipak

samo djelomično točna i možda je treba promijeniti u onaj oblik koji kaže da je ragbi sport koji igraju i gledaju džentlmeni.

Da je to zaista tako svjedoči najbolji hrvatski ragbijaš svih vremena **Nik Jurišić**, „mladi gospodin“ rođen 1988. u Zagrebu. Riječ je o najboljem među najboljima, o dugogodišnjem kapetanu reprezentacije koji se u ovaj plemeniti sport zaljubio kao osnovnoškolac u zagrebačkom Cvjetnom naselju da bi do današnjeg dana ostao u njemu. „Mladost, užitak, radost“, rekao je Nik sada već davno u jednom intervjuu kad su ga pitali za prve asocijacije o ragbijaškoj igri u koju se zaljubio na prvi pogled. Nik je danas zaposleni obiteljski čovjek, otac i suprug, ali je i u zenitu karijere prije svega ragbijaš, prije svega sportaš. Kao i svi ragbijaši iz ovih naših krajeva, on je u ragbiju zaljubljeni amater, čovjek koji svoju ljubav ne naplaćuje, a potpuno joj se predaje. Daleko je Nik od statusa velike sportske zvijezde kao što su to ragbijaši u Velikoj Britaniji, Francuskoj, Italiji, Australiji, Novom Zelandu, Južnoj Africi... gdje je ragbi jednako popularan ili čak i popularniji od nogometa, no njegova je predanost podjednako velika.

Foto: Miranda Cikotic/PIXSELL

U razgovoru nam potvrđuje tezu o „gospoštini“ koja prati ragbi. „Ragbi je prvenstveno sport u kojem nema huliganizma, mržnje, rasizma, nacionalizma – na terenu i na tribinama, na stadionima i oko njih. Kod nas se često ističe da je primjerice vaterpolo ‘akademski’ sport, a to je u suštini i ragbi, koji je nastao sredinom 19. stoljeća u Engleskoj. Igrao se prvenstveno i nastao je na elitnim engleskim sveučilištima. Bio je to na početku klasni sport, sport elite koji se vrlo brzo „uhvatio“ i postao iznimno popularan i kod običnog puka, sport koji je brzo postao ‘hit’ na globalnom nivou. Ta početna britanska, prije svega engleska, ‘finoća’ u našem se sportu održala do današnjeg dana. Na ragbijaškom terenu i na tribinama uvijek krcatih stadiona nikad nećete vidjeti i doživjeti neugodu ili probleme zbog svoje rasne, vjerske, nacionalne, rodne ili bilo koje druge pripadnosti. To je nepisano pravilo broj jedan“.

Pomalo čudno zvuči jer je ragbi laicima na prvi pogled previše grub, često i pogibeljan, sport u kojem „grdosije“ od stotinu i više kilograma mišića nasrcu jedan na drugog.

To zaista i jeste tako, no tu je riječ o sportu u kojem je strogo regulirano koji su dopušteni i sportski prihvatljivi načini bacanja, udaranja i zaustavljanja protivnika i jako su rijetki slučajevi u kojima protivnik u žaru borbe namjerno ozlijedi protivnika. Rijetki su oni među nama koji se u žaru borbe ne mogu suzdržati i prihvatiti takva pravila. Ako se tako nešto povremeno i dogodi, kazne i isključenja su rigorozni te takav igrač biva „osuđen“ od strane suca, protivnika, publike, ali i vlastitih suigrača. Istina je, lomio sam u karijeri i ruku i nogu i stopalo, ali kad se to rasporedi na velik broj godina igranja, zapravo smatram da i nisam pretjerano loše prošao. Ozljede u ovom našem grubom sportu jesu svakodnevice, ali ništa više nego u nogometu ili rukometu koji su također kontaktni i brzi sportovi. Dobio sam u životu dosta batina na terenima, podijelio sam ih i ja protivnicima dosta u žaru borbe. Najvažnije je ipak samo to da se to događa u žaru borbe, u velikoj želji da se pobijedi. Bez obzira na onaj olimpijski moto – važno je sudjelovati – svatko voli pobijediti. No, nakon zadnjeg sučevog zvižduka svak' će svakom sportski pružiti ruku.

Foto: Slavko Midzor/PIXSELL

Ragbijaši nakon utakmice imaju još jedan važan ritual koji ga u pozitivnom smislu dijeli od ostalih sportova?

Još u svlačionici popije se poneko zajedničko pivo i razmijeni poneka riječ hvale ili kritika. Doslovno u protokolu stoji da je nakon svake utakmice obaveza prisustvovati zajedničkom ručku ili večeri. Naravno, opet uz poneko pivo. Nitko od nas zato nije alkoholičar niti se to tako tretira, red je zajedno trgnuti koju i opet u razgovoru proći tok utakmice. Ukoliko neki od igrača završi u bolnici ili na nekom medicinskom tretmanu, ostali ga moraju čekati. Kapetani i treneri ekipa (reprezentacija) uvijek biraju najboljeg iz redova protivničke ekipe i on od protivnika dobija neku simboličnu nagradu – dres, zastavicu, bilo kakav poklon. Toga nema u ostalim sportovima i zato se s pravom osjećamo „posebnima“.

Pretvaranje, simuliranje, pokušaji varanja sudaca zbog vlastite koristi (što je i više nego često u sportu, primjerice u nogometu) u ragbiju je nepoznata kategorija?

Toga stvarno nema, sudac je na terenu „alfa i omega“. Samo je on važan, pa čak i kad nešto očito i nenamjerno pogriješi, sudaču se nitko neće unositi u lice i pokušati promijeniti odluku na svoju korist. Sa sudačem nema razgovora, ni u oči ga se ne smije gledati, gestikulirati, vikati. I on je samo čovjek i može pogriješiti kao i mi u igri na terenu. Kazne za takvo – za ragbi nedolično – ponašanje također su rigorozne i nikome ne pada napamet preispitivati donesene odluke. Po tome je ragbi „najčišći“ sport.

Foto: Slavko Midzor/PIXSELL

Ono što je možda i najvažnije, potpuno u skladu s time ponašaju se i gledatelji. Uvijek i na svakom mjestu.

U drugoj polovici 2023. igra se Svjetsko prvenstvo u Francuskoj, jubilarno, deseto po redu i sve su ulaznice već rasprodane iako se igra na pariškom stadionu Saint-Denis kapaciteta 80 hiljada sjedala. Ulaznice se ne prodaju po sektorima, navijači svih reprezentacija su izmiješani, nema razdvajanja zbog eventualnih nereda, tuča, huliganskih ispada. Nema mržnje, nema animoziteta, svi zajedno gledaju, slave i tuguju. Ragbi je zapravo obiteljski sport, dolaze i gledaju ga stari i mladi, žene i muškarci. Je li netko bijel, crn ili žut, koje je nacionalnosti i kojih vrijednosnih stavova – to je u ragbiju apsolutno nevažno i nema šanse da s tribina čujete rasističke ili bilo koje druge društveno neprihvatljive povike i poruke. Ragbi je naš i zajednički dijelimo ljubav prema njemu. Tokom utakmica i nakon njih i navijači će zajedno slaviti i „bančiti“.

Kao što pjeva veliki pjesnik John Lennon – „All You Need Is Love!“

Živa istina. Igrao sam puno utakmica, gledao ih isto toliko i jedva da se mogu sjetiti nekog pravog ekscesa. Tako je ovdje kod nas, tako je bilo i u Škotskoj, gdje sam igrao i gdje bi na neku lokalnu utakmicu došlo po 10 tisuća ljudi, tako je bilo i na Novom Zelandu. Tako je i u ragbijaškoj eliti u najjačim zemljama i ligama kao što je natjecanje u „Six Nations“ (takmičenje između Engleske, Škotske, Walesa, „zajedničke“ Irske, Italije i Francuske). Animositeti između moje zagrebačke Mladosti i splitske Nade, problemi na utakmicama u Srbiji, Sloveniji?! Tako nešto je nemoguće. Ovo što se često događa između mog Dinama i Hajduka, ružni komentari, govor mržnje, napadi, svađe i tuče? Kod nas ragbijaša sve je čisto i transparentno, a primjere gospoštine i sportske čestitosti mogao bih nabrajati do sutra. I na društvenim mrežama, kad je ragbi u pitanju, nećete pronaći ništa ružno.

Foto: Slavko Midzor/PIXSELL

Koliko je u ragbiju sve tolerantno, sportsko i „ljudsko“, koliko ragbi spaja, a ne razdvaja, svjedoči i povijesni i politički primjer iz Južne Afrike. Jedna od najvećih sportskih priča ikad ispričanih.

Kad je 1994. na izborima u Južnoj Africi pobijedio bivši politički zatvorenik i borac protiv aparthejda **Nelson Mandela**, „bijelo“ je stanovništvo očekivalo osvetnički „marš“ dotad ugnjetavanog „crnog“ većinskog stanovništva. Ragbi je tada u Južnoj Africi bio sport rezerviran samo za bijelce, a nogomet omiljena zabava „obojenog“ dijela zemlje. Mandela je vizionarski prepoznao trenutak te je 1995. na Svjetskom prvenstvu održanom u toj zemlji pružio bezrezervnu podršku reprezentaciji svoje zemlje u kojoj su tada praktično igrali samo bijeli „Afrikaneri.“ Južna je Afrika u finalu pobijedila favorizirani Novi Zeland, a ragbi je postao osnovno sredstvo pomirenja u toj rasizmom napaćenoj zemlji. Danas u njihovoj reprezentaciji, a tamo je ragbi sport broj

jedan, igra podjednaki broj crnih i bijelih igrača. Ragbi je pomirio nešto naizgled nepomirljivo i u tom su njegovi bit i suština.

Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije